

Päiväys
17.2.2026

Diaarinumero
1578/03.04.04.04.19/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

17.2.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **24.2.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 17.2.2026 nro 174/2026, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristölupa, Hoikanportin haulikkorata, Kajaani.

Luvan hakija

Kajaanin Ampujat ry

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuultus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **17.2.2026 – 26.3.2026** hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **26.3.2026**.

17.2.2026

Dnro 1578/03.04.04.19/2024

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja [REDACTED]

Luvan hakija Kajaanin Ampujat ry

Päätös, josta valitetaan

Kajaanin ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaosto 23.10.2024 § 57

Asian aikaisempia vaiheita

Kajaanin ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaosto on päätöksellään 4.5.2022 § 19 myöntänyt Kajaanin Ampujat ry:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle Hoikanportin ampumaradalle.

Vaasan hallinto-oikeus on 30.6.2023 antamallaan päätöksellä numero 916/2023 kumonnut Kajaanin ympäristötekni­sen lautakunnan lupajaoston päätöksen ja palauttanut asian lupajaostolle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus on päätöksensä perusteluissa katsonut muun ohella, että päätöksen lupamääräykset ovat melun ja sen rajoittamisen osalta lähtökohtaisesti riittämättömät. Hakemuksessa ei myöskään ollut esitetty melun osalta tarkastelua yhdessä alueella sijaitsevien muiden merkittävien melulähteiden, kuten Puolustusvoimien ampumaradan kanssa. Koska yhteisvaikutuksia ei ollut tarkasteltu, valituksenalaisessa päätöksessä ei ollut arvioitu myöskään melun kokonaisrasitusta taikka sen rajoittamistarvetta tehokkain toiminta-aikarajoituksin tai ajallisen keston huomioon ottavalle melusuurelle, kuten ekvivalentille äänitasolle, asetettavin raja-arvoin.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 1.12.2023 numero 3553/2023 hylännyt luvan hakijan valituslupahakemuksen hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valituksenalainen päätös

Lupajaosto on myöntänyt Kajaanin Ampujat ry:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan ulkona sijaitsevalle Hoikanportin haulikkoradalle kiinteistölle 205-401-1-11, osoitteessa Lehtovaarantie 405, 87100 Kajaani. Toimintaa on harjoitettava lupahakemusasiakirjoissa esitetyn mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Luvan hakijalle on myönnetty oikeus aloittaa haulikkoradan toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (ympäristönsuojelulaki 199 §).

Päätöksessä on annettu lupamääräykset 1–16, joista valituksen kannalta keskeisimmät kuuluvat seuraavasti:

Lupamääräykset

Toiminta

1. Ampuminen radalla on sallittu ainoastaan haulikkoaseilla. Radalla saa ampua enintään 120 000 laukausta vuodessa. Radalla ammutuista laukauksia tulee pitää kirjanpitoa.
2. Toiminta on sallittua lupahakemuksessa esitetyn mukaisesti:

Päivät	Ma-To	Pe	La	Su
Kellonaika	9:00-20:00	9:00-18:00	9:00-19:00	12:00-18:00

Lupahakemuksen mukaisesti ampumarata on suljettu: uudenvuodenpäivänä, loppiaisenä, pitkäperjantaina, 1. ja 2. pääsiäispäivänä, vappuna, helatorstaina, helluntaina, juhannusaattona, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, jouluaattona, joulupäivänä sekä Tapaninpäivänä.

Mikäli kilpailut tai muut tapahtumat aiheuttavat tarvetta poiketa ammunta-ajoina tulee poikkeamisesta tehdä ilmoitus lupaa valvovalle viranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen tapahtumaa. Alueen lähiasukkaita tulee myös tiedottaa tavanomaisesta poikkeavasta toiminnasta kuten kilpailuista.

Melu

6. Ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyvyyden turvaamiseksi on asetettava melulle sitovat raja-arvot. Melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssivakiolla (L_{AImax}) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 66 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 61 dB. Melutaso ei saa ylittää vuositason vakiolla (L_{Rden}) asumiseen käytettävillä alueilla 55 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 50 dB.

7. Ampumaradan melutasojen ehkäisemiseksi tulee ampumaradalla ensisijaisesti ja mahdollisuuksien mukaan käyttää niitä ratoja, joista meluhaittoja lähimpiin häiriintyviin kohteisiin aiheutuu vähiten. Suoritettavien melumittaustulosten pohjalta voidaan antaa tarkentavia määräyksiä esimerkiksi ratojen käytöstä.

8. Ympäristönsuojeluviranomainen edellyttää hakijaa teettämään melumittauksia melutason selvittämiseksi vähintään viiden vuoden välein, joista ensimmäiset vuonna 2025. Melumittauksilla pystytään selvittämään altistuviin kohteisiin aiheutuvaa melutasoa. Melumittausten tiheyttä voidaan lupaa valvovan viranomaisen hyväksynnällä harventaa, jos melumittaustulokset pysyvät alle hakemuksessa esitettyjen melumallinnuksen meluarvojen.

Suunnitelma melumittausten suorittamisesta tulee toimittaa lupaa valvovalle viranomaiselle hyväksyttäväksi ennen mittauksia. Mittaustulokset tulee toimittaa lupaa valvovalle viranomaiselle viipymättä tulosten valmistuttua.

Mikäli melutasot ylittävät lupamääräyksessä esitetyt sitovat raja-arvot, voi lupaa valvova viranomainen rajoittaa toimintaa nykyisestä laajuudesta asettamalla tarkempia käyttörajoituksia.

Kirjanpito ja raportointi

13. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava valvontaviranomaiselle raportti edellisen vuoden toiminnasta.

Raportista on käytävä ilmi ainakin seuraavat seikat:

- niiden päivien lukumäärä, jolloin vuoden aikana on ollut ampumistoimintaa
- vuoden aikana järjestettyjen kilpailujen ajankohdat ja osallistujamäärät
- vuoden aikana ammuttujen laukausten lukumäärä radoittain tai ampumalajeittain (skeet, kompak sporting ja trap)
- tiedot jätteistä ja niiden toimituspaikoista
- alueella tehdyt huoltotoimenpiteet (mahdolliset maamassojen vaihdot ym.)
- tiedot näytteidenotosta ja mittauksista sekä näiden tulokset
- mahdolliset ulkopuolisten tekemät ilmoitukset tai valitukset radan toiminnasta

Paras käyttökelpoinen tekniikka

14. Toiminnanharjoittajan on seurattava ampumaratatoiminnan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) kehitystä ja otettava sitä soveltuvin osin käyttöönsä, mikäli se vähentää ympäristön pilaantumisen määrää tai häiriintyviin kohteisiin kohdistuvia meluhaittoja. Toiminnassa on esimerkiksi käytettävä mahdollisuuksien mukaan vähemmän ympäristön pilaantumista aiheuttavia kiekkoja sekä äänenvaimentimia.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

██████ on valituskirjelmässään katsottava vaatineen päätöksen kumoamista.

Perustelut

Valittaja on vastustanut ampumaradan toimintaa meluhaitan takia. Haulikkoammunta aiheuttaa suurta meluhaittaa, joka vaikuttaa merkittävästi asuinviihtyvyyteen. Viranomaisten tulisi käydä kuuntelemassa pauketta paikan päällä, jotta häiritsevyys ilmenisi. Meluhaittaa on erityisesti, kun useampi ampuja ampuu kiekkoja. Haulikkoradalta kuuluva ampuminen on terävämpää ja voimakkaampaa kuin kivääriradalta kuuluva pauke. Kivääriradalla ammutaan maavallia vasten, kun taas haulikkoradalla ammutaan ilmaan.

Aukioloajat ovat kohtuuttomat. Rata on auki joka päivä, viikonloppuina ja iltaiikaan. Hiljaista aikaa ei ole lainkaan, eikä etukäteen voi tietää milloin pauke alkaa. Mikäli rata olisi auki aamupäivällä kello 9–12, kiinni keskipäivällä kello 12–16 ja auki iltapäivällä, olisi tiedossa ajankohta, jolloin pauketta ei kuuluisi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kajaanin kaupungin ympäristöteknisen lautakunnan lupajaostolta on pyydetty lausunto valituksesta. Hallinto-oikeus on varannut Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus, nykyisin Lupa- ja valvontavirasto) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Kajaanin kaupungille, Kajaanin kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle, Kainuun prikaatille ja Oulun poliisilaitokselle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Kajaanin kaupungin ympäristöteknisen lautakunnan lupajaosto on antamassaan lausunnossa viitannut lupapäätöksessä esitettyyn ja katsonut, että valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä.

Asuinviihtyvyyteen viitaten haulikkoradan lähistöllä sijaitsevat myös Puolustusvoimien ampumarata ja ampuma- ja harjoitusalue sekä myös muita melua tuottavia toimintoja. Haulikkorata ei ole ainoa melua tuottava toiminto lähialueella eikä haulikkoradan toiminta ole muuttunut merkittävästi noin 50 vuoden aikana, jolloin radalla on ollut toimintaa. Toiminnan häiritsevyys ja aukioloajat on huomioitu ympäristölupapäätöksessä.

Ympäristölupapäätöstä ratkaistaessa on otettu huomioon erityisesti melusta aiheutuva haitta ja siitä on annettu erityisiä lupamääräyksiä. Melumittauksilla tullaan todentamaan melumallinnuksessa esitetyt melutasot. Ympäristönsuojeluviranomaisella on lupamääräyksissä esitetyn pohjalta mahdollisuus puuttua toimintaan, mikäli todetaan, että melusta aiheutuva haitta ja häiritsevyys ovat suuremmat kuin ennalta arvioitu.

Kainuun ELY-keskus on ilmoittanut, ettei se katso tarpeelliseksi antaa vastinetta.

Kainuun ympäristöterveyspalvelut on vastineessaan katsonut, että ympäristöluvassa määrätty toiminta-ajat ovat kohtuulliset meluhaittaan nähden. Tarvittaessa valvova viranomainen voi rajoittaa toimintaa, mikäli melutaso ylittää luvassa annetut raja-arvot.

Oulun poliisilaitos on vastineessaan todennut muun ohella, että sen tiedossa ei ole muita ilmoituksia valituksessa esiin tuodusta ongelmasta.

Kainuun prikaati on vastineessaan todennut muun ohella, että Hoikanportin haulikkorata on Kainuun prikaatin ampumaratojen pohjoispuolella. Kainuun prikaati käyttää kyseistä rataa vuosittain 10–15 kertaa tapauskohtaisesti sovittavalla tavalla. Mikäli asiaan liittyen alueella suoritetaan melumittauksia tai jos haulikkoampumaradalle asetetaan rajoitteita käyttöaikojen suhteen, tulee näitä asioita käsitellä erillisenä kokonaisuutena Kainuun prikaatin hallinnoimaan ampumarata-alueeseen nähden. Lisäksi *Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta* on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella, että Kajaanin Ampujat ry:n haulikkoradan aiheuttama melu on arvioitava erikseen omana kokonaisuutenaan. Kajaanin Ampujat ry:n haulikkoradan meluarviointi ei saa vaikuttaa Puolustusvoimien Hoikanportin ampumaradan meluarviointeihin tai toimintaan.

Kajaanin Ampujat ry on vastineessaan katsonut, että valitus tulee hylätä. Lupahakemusta on täydennetty ja muokattu Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen numero 693/2022 mukaisesti ja myönnettyssä luvassa on huomioitu Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen vaatimukset.

Päivitetyssä hakemuksessa on tarkasteltu melun vuositaso (L_{Rden}), jonka laskennassa huomioidaan häiritsevyyteen vaikuttava vuotuinen haulikkoradan laukausmäärä ja sen jakautuminen eri ajankohdille (päivä- ja ilta-ajat, viikonloput). Tarkastelun perusteella pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen suositusarvo 55 dB ei ylity yhdelläkään kohteella. Haulikkoratojen toiminnasta johtuva ampumamelu ylittää valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaiset enimmäisäänitason ohjearvot 1 dB:llä. Luvassa määrättyjä raja-arvoja toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä.

Ympäristöministeriön oppaan (2023) mukaan ohjearvojen täyttyminen antaa lähtökohtaisesti oikeuden harjoittaa ammuntaa päivittäin kello 07–22 välisenä aikana, mikä vastaa 105 tuntia viikkotasolla. Ympäristöministeriön BAT-oppaan (2014) mukaisesti toiminta-aikojen rajoittaminen on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen toimenpide. Hoikanportin haulikkoradalla meluntorjuntatoimenpiteiden tekeminen ei ole teknillistaloudellisesti perusteltavissa. Ohjearvon ylityksen 1 dB torjumiseen tarvittaisiin huomattavat torjuntatoimenpiteet. Ampuma-ajat vastaavat 69 tuntia viikkotasolla, joka tarkoittaa noin 35 prosentin vähennystä ampuma-aikoihin verrattuna ohjeelliseen lähtökohtaan. Luvassa määrätty toiminta-ajat rajoittavat toimintaa Vaasan hallinto-oikeuden kumoamaan lupaan verrattuna viikkotasolla 15 tuntia. Määrätty toiminta-aikarajoitus on riittävä suhteessa

altistuvien kohteiden määrään ja ohjearvon 1 dB:n ylitykseen, kun huomioidaan, että alueella muutenkin harjoitetaan vastaavaa toimintaa laajemmilla toiminta-ajoilla.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen katselmuksen järjestämisestä.
2. Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten lisää Kajaanin ympäristötekni- sen lautakunnan lupajaoston päätökseen uuden lupamääräyksen 8a, joka kuuluu seuraavasti:

8a. Toiminnanharjoittajan on laadittava haulikkoradan toiminnasta aiheutuvan meluhaitan häiritsevyyden vähentämistä koskeva selvitys, joka on toimitettava Kajaanin kaupungin lupaviranomaiselle 31.8.2026 mennessä. Selvitykseen on sisällytettävä vuonna 2025 tehtyjen melumittaustulosten yhteenveto ja niiden epävarmuustarkastelu sekä päivitetty selvitys laukausmääristä ja niiden jakautumisesta ajallisesti sekä radoittain. Selvitykseen on liitettävä melumittausten perusteella päivitetty toimintaa koskeva ympäristömelumallinnus. Selvitykseen on lisäksi sisällytettävä teknis- taloudellinen selvitys toiminnasta aiheutuvan meluhaitan häiritsevyyden vähentämiseksi myös lupamääräyksissä 7 ja 8 määrätyt seikat huomioon ottaen. Selvityksen perusteella lupaviranomainen voi täsmentää tai täydentää ympäristölupaa.

Perustelut

1. Katselmusvaatimus

Valittaja on valituskirjelmässään esittänyt, että viranomaisten tulisi käydä kuuntelemassa haulikkoammuntaa paikan päällä häiritsevyyden todentamiseksi.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 48 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimien voi järjestää asian selvittämiseksi katselmuksen. Katselmuksessa tehdään havaintoja kiinteistöstä, maisemasta, rakennelmasta tai muusta sellaisesta kohteesta, jota ei hankaluudetta voida tuoda tuomioistuimeen. Hallinto-oikeus katsoo, ottaen huomioon asiassa saatavilla olevan kirjallisen selvityksen sekä valituksessa esitetyt vaatimukset ja niiden perustelut, että katselmuksen järjestäminen ei ole asian selvittämiseksi tarpeen ja vaatimus on siten hylättävä.

2. Pääasia

Asiassa saatua selvitystä

Kajaanin Ampujat ry on hakenut ympäristölupaa olemassa olevan Hoikanportin haulikkoradan toiminnalle Kajaanissa kiinteistöllä 205-401-1-11. Rata on ollut toiminnassa vuodesta 1976 lähtien eikä sillä ole voimassa olevaa tai aikaisempaa ympäristölupaa. Lupaa on haettu 120 000 laukaukselle vuodessa.

Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Kainuun maakuntakaavan yhdistelmäkartan mukaan haulikkorata sijaitsee Puolustusvoimien alueeksi (EP) osoitetulla alueella.

Hakemuksen mukaan haulikkorata koostuu viidestä lajiradasta, jotka ovat skeet-, trap- ja kompak sporting -radat. Haulikkoradat sijaitsevat rinnakkain lähes pohjois-eteläsuuntaisesti. Ratojen 1–4 ampumasuunta on itä-koilliseen ja radan 5 ampumasuunta on pohjois-koilliseen. Radat 1 ja 2 ovat skeet-ratoja, joissa voi ampua metsästyshaulikkoa sekä kansallista skeetiä. Radalla 3 ammutaan pääsääntöisesti kompak sportingia, mutta radalla voi myös harrastaa samoja lajeja kuin radoilla 1 ja 2. Radat 4 ja 5 ovat trap-ratoja, jotka voi pienin muutoksin muuttaa myös kompak sporting -radoiksi. Hakemukseen liitetyn ympäristömeluselvityksen (8.2.2024) mukaan vuotuisesta laukausmäärästä noin 44 prosenttia ammutaan radalta 3 ja noin 12 prosenttia radalta 4. Toiminta-ajoksi on hakemuksessa esitetty ja valituksenalaisessa päätöksessä hyväksytty maanantaista torstaihin kello 9–20, perjantaisin kello 9–18, lauantaisin kello 9–19 ja sunnuntaisin kello 12–18. Toimintaa harjoitetaan huhti-syyskuun välisenä aikana eli enintään 180 päivää vuodessa. Luvan hakija on lupaviranomaiselle antamassaan vastineessa todennut, että toimintaa pyritään keskittämään yleisten harjoitusiltojen muodossa tietyille päiville viikosta, joten vaikka tiettyjä toiminta-aikoja haetaan, tullaan toimintaa keskittämään.

Asiakirja-aineiston ja karttatarkastelun perusteella lähimmät melulle altistuvat vakituiset asuinrakennukset, mukaan lukien valittajan asuinrakennus, sijaitsevat rata-alueesta itä-koilliseen Karankalahden asuinalueella noin 1,2 kilometrin etäisyydellä. Toiminta-alueen ja valittajan asuinalueen välinen alue on pääosin metsää. Karttatarkastelun perusteella valittajan kiinteistö on maastollisesti ampumarata-alueita alempana. Haulikkoradan eteläpuolella noin 500 metrin päässä sijaitsee Puolustusvoimien Hoikanportin ampumarata-alue.

Hakemukseen liitetyn ympäristömeluselvityksen mallilaskenta on tehty ampumaradan enimmäismelua kuvaavalle ohjearvosuurelle L_{AImax} ja melun kokonaisaltistusta kuvaavalle vuositason L_{Rden} . Lisäksi meluselvityksessä on arvioitu haulikkoradan ja Puolustusvoimien ampumaradan aiheuttamaa yhteismelua. Meluselvityksen tulosten mukaan L_{AImax} ylittää asuinalueiden ohjearvon 65 dB Karankalahden lähimmillä taloilla, joihin valittajan asuinrakennus lukeutuu, ollen suurimmillaan 66 dB. Ylitys aiheutuu eteläisemmästä trap-radasta (rata 4) ja kompak sporting -radasta (rata 3). Vuosimelutaso L_{Rden}

ei ylitä suositusarvoa 55 dB Karankalahden asuintaloilla. Vuosimelutaso on lähimmillä asuintaloilla 51 dB. Meluselvityksessä esitetyn yhteismelua koskevan arvion mukaan haulikkoradan aiheuttama vuosimelutaso on noin 5 dB suurempi verrattuna Puolustusvoimien ampumaradan arvioituun vuosimelutasoon lähimmillä altistuvilla kohteilla. Haulikkoradan ja Puolustusvoimien ampumaradan yhteismelun vuositaso L_{Rden} on noin 1 dB suurempi verrattuna pelkän haulikkoradan vuosimelutasoon, ollen enimmillään noin 52 dB Karankalahden asuintaloilla. Vuosimelutason L_{Rden} laskenta on tehty 260 toimintapäivälle vuodessa. Hakemuksen mukainen toiminta-aika on 180 päivää vuodessa. Meluselvityksessä haulikkoradalle ei ole suositeltu meluntorjuntaa, koska se ei ole teknistaloudellisesti perusteltavissa. Enimmäisäänitason ohjearvon ylityksen on todettu olevan 1 dB ja sen torjumiseen tarvittaisiin huomattavat vallit. Meluselvityksessä ei ole esitetty tehtyjen mallinnusten epävarmuutta.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätös

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun ohella eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta, tässä tapauksessa melun muodossa.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaan arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Arvioitaessa ampumaradan aiheuttaman meluhaitan kohtuuttomuutta voidaan saatuna selvityksenä käyttää ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annettua valtioneuvoston päätöstä (53/1997). Päätöksen 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L_{AImax}) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB. Päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon muun ohella ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, ja melun kohteena olevan alueen käyttö. Hallinto-oikeus toteaa, että ohjearvot eivät ole ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia, mutta ne osoittavat sen tason, jolla ympäristön viihtyisyys yleisesti voidaan turvata. Ohjearvon alittava melutaso ei kuitenkaan aina ole hyväksyttävissä, eikä toisaalta ohjearvon ylittyminen aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta haittaa.

Edelleen saatuna selvityksenä voidaan ottaa huomioon Ampumaratojen ympäristölupa -opas (Ympäristöhallinnon julkaisuja 2023:40), jonka mukaan

arvioitaessa ampumaradan aiheuttamaa häiriötä ja/tai harkittaessa poikkeamista ohjearvoista tulisi tarkastella muun ohella laukausten määrää, ammunnan ajoittumista ja kestoja, häiriöaikaa, melulle altistuvan alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, melulle altistuvien lukumäärää ja mahdollista melutason ohjearvon ylityksen merkittävyyttä sekä ohjearvon ylityksien toistuvuutta. BAT-selvityksen taulukossa 10.1 esitetyn suosituksen mukaan yli 100 000 vuosittaisen laukauksen radalla käytetään melutason tavoite- tai raja-arvoja ja/tai melukuormitusta vähennetään meluntorjuntarakentein ja/tai käyttöaika rajoituksin, kun asumiseen käytettävillä alueilla altistuneiden määrä 65–70 dB:n vyöhykkeellä (L_{AImax}) on 1–10 ja kun altistuneiden määrä 60–65 dB:n vyöhykkeellä (L_{AImax}) on yli 10.

Nyt kysymyksessä olevassa tapauksessa valittajan asuinkiinteistö sijaitsee melumallinnuksen perusteella ratojen 3 ja 4 toiminnasta aiheutuvan melun osalta 65–70 dB:n (L_{AImax}) vyöhykkeellä ja muiden ratojen osalta 60–65 dB:n (L_{AImax}) vyöhykkeellä. Mallinnuksen mukaan melun enimmäisäänitason ohjearvon ylitys on 1 dB lähimmissä melulle altistuvissa kohteissa, joihin valittajan asuinkiinteistö lukeutuu. Hallinto-oikeus arvioi, että yhden desibelin ylitys valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaisesti melutason ohjearvoihin ei ole aistinvaraisesti selvästi havaittavissa eikä sillä siten ole olennaista merkitystä melun kohtuuttomuuden arvioinnissa. Melurasituksen naapuruussuhdelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuuttomuutta arvioidaan myös muiden tekijöiden kuin pelkästään melutason ohjearvoista annetussa päätöksessä säädettyjen ohjearvojen rajoissa pysymisen kannalta. Melutason ollessa ohjearvon tasolla, ja kun melumallinnuksessa ei ole arvioitu mallinnustulosten epävarmuutta, korostuu tapauskohtaisen arvion merkitys asiassa.

Hallinto-oikeus toteaa, että nyt kysymyksessä oleva ampumarata on perustettu vuonna 1976. Ampumaratatoiminta alueella on vakiintunutta. Lupaa on haettu olemassa olevalle toiminnalle eikä vuotuista laukausmäärää ole hakemuksessa esitetty lisättäväksi. Valituksenalaisen päätöksen mukaan toiminnasta aiheutuvasta melusta ei ole tullut valvontaviranomaiselle valituksia.

Hakemuksen mukaisesti ampumarata on toiminnassa huhti-syyskuun välisenä aikana. Vaikka toiminta ajoittuu pääosin kesäaikaan, jolloin yleisesti oleskellaan ulkona, on toiminnasta aiheutuvan meluhaitan kohtuuttomuuden arvioinnissa otettava samanaikaisesti huomioon alueella vallitseva puolen vuoden hiljainen ajanjakso. Valituksenalaisessa päätöksessä on sallittu toimintaa arkipäivien lisäksi lauantaisin kello 9–19 ja sunnuntaisin kello 12–18. Hakemuksen mukaan ampumaradalla ammutuista laukauksista 60–75 prosenttia ajoittuu arkipäiviin kello 7–19 väliselle ajalle ja viikonloppuna ammuttujen laukausten osuus on 10–15 prosenttia radasta riippuen, mikä osaltaan vähentää toiminnasta aiheutuvan meluhaitan ajallista häiritsevyyttä. Hakemuksen mukaisen puolen vuoden hiljaisen ajan lisäksi valituksenalaisessa päätöksessä on kielletty ampumaradan toiminta yleisinä juhlapäivinä. Hakemukseen liitetyn yhteismelua koskevan arvioinnin mukaan haulikkoradan toiminnasta aiheutuva melu on alueella hallitsevaa suhteessa Puolustusvoimien ampumaradan toiminnasta aiheutuvaan meluun, kuten valituksessakin on todettu. Hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta yksin ja

yhdessä muiden toimintojen kanssa aiheutuvasta melusta on hakemuksessa esitetty ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesti riittävät selvitykset lupaharkinnan tekemiseksi.

Hallinto-oikeus katsoo, kun otetaan huomioon esitetyt selvitykset ja toiminnan vakiintuneisuus, toiminnan sijaintipaikka ja sen ympäristö, suojaetäisyys valittajan asuinkiinteistöön, vuotuinen toiminta-aika ja hiljaiset ajanjaksot, laukausmäärien painottuminen arkipäiville sekä toiminnasta aiheutuva melutaso, että toiminnasta ei kokonaisuutena arvioiden yksin tai yhdessä alueen muiden ampumaratatoimintojen kanssa aiheudu valittajalle eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Valituksen johdosta jää hallinto-oikeudessa arvioitavaksi näin ollen, onko haulikkoradan toiminnasta aiheutuva melu erityisesti toimintapäivinä sallitut toiminta-ajat ja ampumasuunnat huomioon ottaen sillä tavoin häiritsevää, että toimintaa olisi tarpeen rajoittaa lupamääräyksiä muuttamalla, jotta ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädetty luvan myöntämisen edellytykset täyttyisivät myös muilta osin.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista. Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista. Pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättynä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika. Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan lupaviranomainen voi erityisen selvityksen perusteella täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta.

Toiminnasta aiheutuvan melun haitallisuuden vähentämiseksi on valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 1 asetettu enimmäislaukaisumäärä ja lupamääräyksessä 2 on rajoitettu toiminta-aikoja sekä annettu lupamääräys 6 ampumamelun sitovista raja-arvoista, lupamääräys 7 ratojen käytöstä ja lupamääräys 8 melun tarkkailusta. Lupamääräysten 7 ja 8 mukaan melumittausten perusteella voidaan antaa tarkentavia määräyksiä esimerkiksi ratojen käytöstä ja raja-arvojen ylittyessä käyttörajoituksista.

Lupamääräyksen 2 perustelujen mukaan ampuma-aikoja myönnettäessä on huomioitu, että melumallinnuksen tietojen mukaisesti A-painotetun

enimmäistason impulssivakion (L_{AImax}) 1 dB:n melutason ylitys ohjearvoista altistaa viisi vakituista asuinrakennusta ja 15 loma-asuntoa. Lupamääräyksen 6 perustelujen mukaan raja-arvot ovat tarpeen antaa sitovana altistuvien kohteiden määrän vuoksi. Perusteluiden mukaan toiminnasta ei aiheudu sellaista haittaa terveydelle tai viihtyisyydelle, jonka vuoksi raja-arvo olisi tarpeen antaa A-painotetun enimmäistason impulssivakion (L_{AImax}) ohjearvona. Toiminta alueella voidaan nähdä vakiintuneena eikä toiminnassa tapahdu merkittäviä muutoksia. Lupamääräyksen 8 perustelujen mukaan käyttörajoitukset voivat koskea vuosittaista laukaisumäärää tai meluraja-arvon ylittävien ratojen käytöstä poistamista.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisella päätöksellä on hyväksytty hakemuksessa esitetyt toiminta-ajat ja asetettu sitovaksi ampumamelun raja-arvoksi ympäristömelumallinnuksessa esitetyt enimmäisäänitasot. Kun lisäksi otetaan huomioon edellä valituksenalaisella päätöksellä annetuista melua rajoittavista lupamääräyksistä todettu, hallinto-oikeus katsoo, että annetut määräykset ovat olleet riittäviä luvan myöntämisen edellytysten täyttymiseksi.

Valitusta on perusteltu sillä, että toiminta-aikojen tulisi olla rajatummalla melun häiritsevyyden vähentämiseksi. Hallinto-oikeus toteaa, että asiakirjoista ilmenevästi kahdelta eniten meluhaittaa aiheuttavalta radalta (radat 3 ja 4) ammutaan valittajan asuinrakennuksen suuntaan ja myös laukausmäärät näiltä radoilta ovat huomattavia. Toimintaa on jokaisena viikonpäivänä ja myös viikonloppuisin sekä aamu- ja ilta-aikaan, mikä lisää valittajan asuinkiinteistölle aiheutuvan meluhaitan häiritsevyyttä. Toimintaa on myös viikonloppuisin verrattain laajoilla laukausmäärillä. Tekniset meluntorjuntarakenteet ovat asiakirjojen mukaan toimintaan soveltumattomia. Toiminnasta aiheutuva melu voidaan siten sen luonne ja toimintapäiville sallitut toiminta-ajat huomioon ottaen kokea häiritsevänä määrätyistä melun raja-arvoista ja aikarajoista huolimatta. Luvan hakijaa ei ole pyydetty täydentämään hakemusta tältä osin tai esittämään selvitystä suppeammista toiminta-ajoista, laukausmääristä tai toiminnan muusta järjestämisestä siten, että toiminnasta aiheutuvan melun häiritsevyyttä edelleen vähennettäisiin. Asiassa ei siten voida tässä vaiheessa käytettävissä olevan selvityksen perusteella ympäristönsuojelulain 52 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla arvioida toiminta-aikojen tiukennuksia. Luvan hakija on kuitenkin hakemuksessaan esittänyt mahdollisuuksia ratojen toiminnallisuuden muuttamiseksi ja vastineessaan lupaviranomaiselle mahdollisuuksia toiminta-aikojen supistamiseksi toiminnasta aiheutuvan häiriön vähentämiseksi.

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo ympäristönsuojelulain 54 §:n nojalla tarpeelliseksi lisätä valituksenalaiseen päätökseen uuden lupamääräyksen 8a toiminnasta aiheutuvan melun häiritsevyyden selvittämiseksi ja edelleen vähentämiseksi hallinto-oikeuden ratkaisusta ilmenevällä tavalla. Selvityksen perusteella lupaviranomainen voi täsmentää tai täydentää ympäristölupaa. Selvityksen tekemiselle on annettu riittävä aika. Päätöstä ei valituksen johdosta ole syytä kumota tai enemmälti muuttaa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kajaanin kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **26.3.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Jaana Nyman ja Maria Vapaavuori, tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Jenni Korpeinen ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Heinolainen. Asian on esitellyt Maria Vapaavuori.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Jäljennös maksutta

Kajaanin Ampujat ry

Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Kajaanin kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Kajaanin kaupunginhallitus

Lupa- ja valvontavirasto / lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto / valvontaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto / yleisen edun valvontayksikkö

Kainuun prikaati / Puolustusvoimat

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta

Oulun poliisilaitos

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/